

УДК 349.6:613.5

Рома Сибірна

Національний університет “Львівська політехніка”,
Інститут права, психології та інноваційної освіти,
професор кафедри кримінального права і процесу
професор кафедри психології діяльності в особливих умовах
Львівського державного університету внутрішніх справ,
доктор біологічних наук, професор
e-mail: roma.sybirna@gmail.com
ORSID ID: 0000-0002-5704-2004

Андрій Сибірний

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького,
доцент кафедри загальної гігієни з екологією,
кандидат біологічних наук, доцент
e-mail: sybandrij@dr.com
ORSID ID: 0000-0001-9751-7556

Ольга Зарічна

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького,
науковий співробітник лабораторії санітарної токсикології,
Науково-дослідний інститут епідеміології та гігієни,
кандидат біологічних наук
e-mail: olha_zar@i.ua
ORSID ID: 0000-0003-2856-5890

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНИХ ВИМОГ ДО ВОДОПОСТАЧАННЯ У КОНТЕКСТІ БЛАГОУСТРОЮ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ

<http://doi.org/10.23939/law2021.29.138>

© Сибірна Р., Сибірний А., Зарічна О., 2021

Забезпечення сприятливих умов життєдіяльності населення й охорона громадського здоров'я безпосередньо пов'язані з комплексним розробленням архітектурно-планувальних, інженерно-будівельних та еколого-гігієнічних заходів і здійсненням державного санітарного нагляду за плануванням, забудовою і благоустроєм міських та сільських поселень. Відповідно, проєктування населених місць повинно спиратися на закони України та регіональні програми щодо розв'язку найважливіших соціальних, архітектурних, економічних, екологічних і гігієнічних проблем.

На сьогоdnішньому етапі в детальних планах сільських поселень необхідно передбачати ділянки, на яких потенційно можуть бути розміщені водозабірні свердловини, насосні станції, очисні споруди. В іншому випадку при виготовленні проєктної документації часто виникає проблема із недотриманням санітарних зон споруд, будівництва в стиснених умовах.

Поліпшення якості водопостачання у контексті благоустрою місць проживання населення є серйозною гігієнічною проблемою, яка вимагає врегулювання на законодавчому рівні. У зв'язку з цим, до участі у проєктних розробках нових та реконструкції існуючих населених місць треба одночасно з архітекторами, економістами,

екологами та іншими спеціалістами широко залучати фахівців юридичного профілю. З метою підвищення вагомості правових чинників щодо регулювання санітарно-гігієнічних вимог до водопостачання населених місць потрібно практикувати активну співпрацю державних структур, органів місцевого самоврядування та громадських організацій з правоохоронними органами та Національною поліцією України, що забезпечить ефективне здійснення правоохоронної діяльності у цьому напрямку роботи.

Для гарантії екологічно безпечного середовища проживання необхідно удосконалити в цьому аспекті законодавство України, а у нормативно-правових актах передбачити посилення відповідальності за порушення державних стандартів, норм і правил у сфері санітарно-гігієнічних вимог до водопостачання та водовідведення у населених пунктах із врахуванням національного та міжнародного досвіду.

Ключові слова: благоустрій населених місць, законодавче регулювання, санітарні вимоги, гігієнічні вимоги, водопостачання, водовідведення.

Постановка проблеми. У розрізі сучасних проблем щодо забруднення довкілля потребують належної уваги дослідження стану виконання санітарно-гігієнічних вимог до водопостачання населених пунктів. Зокрема, варто звертати увагу на дотримання екологічних стандартів, норм, лімітів використання природних ресурсів та їх законодавче регулювання під час здійснення господарської діяльності, що, своєю чергою, повинно гарантувати екологічно безпечне середовище для життя і здоров'я населення.

Вищезазначене диктує необхідність вивчення питань як технічного, так і правового регулювання водопостачання та водовідведення у місцях проживання людей у контексті забезпечення благоустрою населених пунктів України.

Аналіз дослідження проблеми. Відомими є низка наукових досліджень, які присвячувалися вивченню нормативно-правового регулювання відповідальності за порушення встановлених норм і правил, а також державних стандартів у сфері благоустрою населених пунктів. Так, Є. М. Щербиною зроблено спробу систематизувати нормативно-правові акти у цій галузі, запропоновано шляхи удосконалення з боку адміністративної відповідальності. У працях О. М. Бандурки, А. С. Васильєва, С. Т. Гончарука, М. М. Тищенка, В. К. Шкарупи та ін. питання правового регулювання благоустрою населених пунктів розглядається фрагментарно. Проведені дослідження Є. В. Пряхіна присвячені вивченню діяльності правоохоронних органів щодо контролю за дотриманням правил благоустрою населених пунктів та налагодженню партнерських відносин з органами, які безпосередньо займаються цією діяльністю.

Разом із тим, вимагають уваги питання законодавчого регулювання та нормалізації санітарно-гігієнічного стану населених місць, зокрема, стосовно водопостачання.

Мета статті. Здійснити аналіз існуючих санітарно-гігієнічних вимог до водопостачання у населених пунктах та їх законодавчого регулювання.

Виклад основного матеріалу. Під благоустроєм населених пунктів прийнято вважати сукупність робіт і заходів у місцях постійного проживання людей, що спрямовані на облаштування цих місць, підтримання в належному стані та постійного їх поліпшення з метою забезпечення сприятливих умов для проживання і задоволення потреб мешканців [1, с. 47]. Відповідно до Закону України “Про благоустрій населених пунктів” благоустрій населених пунктів – це комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення територій, а також соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів з покращення мікроклімату, санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюються на території населеного пункту з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля [6].

Виходячи з цього, йдеться про комплекс соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів. Відповідно, одним із елементів зазначеного комплексу варто назвати благоустрій населених пунктів у системі заходів, спрямованих на охорону громадської гігієни, поліпшення умов праці та побуту населення, що можливо забезпечити завдяки вивченню впливу на формування цього інституту соціально-економічних, правових чинників та інженерно-технічних можливостей.

Так, до інженерного обладнання під час планування та забудови населених місць зараховують мережі водопостачання та каналізації, енергопостачання, зв'язку, радіомовлення, телебачення. Вирішення завдань водопостачання та каналізації у проєктах планування й забудови має забезпечити:

- оцінювання умов водопостачання і водовідведення як елементів комплексного оцінювання умов розвитку міст;
- визначення продуктивності систем для такого складу водокористувачів, який проєктується;
- розроблення принципів схем у погодженні з планувальною структурою, функціональним зонуванням і вимогами охорони навколишнього середовища.

Продуктивність систем водопостачання і каналізації встановлюють залежно від найбільшого водоспоживання (водовідведення) населенням цієї території. Водозабори із поверхневих джерел господарсько-питних водопроводів потрібно облаштовувати вище від випусків стічних вод населених пунктів, а також стоянок суден, товарно-транспортних баз і складів у районах, які забезпечують організацію зон санітарної охорони.

Місця спускання стічних вод повинні бути розташовані нижче за течією річки від меж населеного пункту та від усіх місць його водокористування. Площу території для станції очищення води і стічних вод треба визначати згідно з ДБН 360-92 залежно від продуктивності споруд. Зони санітарної охорони на водопроводах господарсько-питного призначення у проєктах планування мають передбачати згідно з вимогами ДБН 360-92 [7].

Важливе санітарне значення має розташування підземних споруд вулиць, тобто трубопроводів і кабелів: водопроводу, фекально-господарської і зливової каналізації, трубопроводів теплофікації і газопостачання та ін., оскільки за недотримання правил у разі аварії може виникнути вкрай несприятлива ситуація (забруднення водопровідних труб, проникнення газу в житло, загибель зелених насаджень та ін.).

Особливої уваги і термінового покращення на сьогоднішній день в Україні вимагає санітарно-гігієнічний стан сільських поселень. Так, надзвичайно гостра проблема стоїть із забезпеченням сільського населення водою питної якості та відведенням стічних вод. За даними Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання за 2019 рік ступінь каналізування та водопостачання сіл України не перевищує 22 %. Як правило, для задоволення санітарних потреб населення користується вигрібними ямами і колодязною водою. Небезпека такого становища полягає в тому, що контролюючі органи не в змозі в повному обсязі забезпечити перевірку відповідності якості води нормативам ДСанПіН 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною" [8]. Традиційне недотримання нормативних відстаней при розміщенні колодязів, вигрібних ям, господарської та житлової забудови, неврахування гідрогеологічних умов та фільтраційних властивостей ґрунтів, спричиняє забруднення водоносних горизонтів органічними відходами. В результаті у підземних водах спостерігається підвищений вміст нітритів та нітратів. За даними статистики кількість отруєнь нітратами спричинене споживанням води сільського населення в десятки разів перевищує цей показник для міського населення [2, с. 417; 5].

Нормалізація санітарно-гігієнічного стану сільських поселень можлива тільки при широкому запровадженні централізованого водопостачання і каналізації. Даний підхід забезпечує всі необхідні ступені цивілізованого поводження з навколишнім середовищем і відповідає цілям сталого розвитку України які затверджені на саміті ООН у 2015 році. Цьому сприяє програма децентралізації влади в Україні, яка надає можливість органам місцевого самоврядування спрямовувати кошти на потреби

громади, зокрема облаштування місцевої інфраструктури. Крім цього, дієву допомогу в забезпеченні водопроводом і каналізацією прикордонних поселень можуть надати кошти отримані від грантів країн Євросоюзу в рамках транскордонного співробітництва на 2016–2020 роки.

Вирішення завдання водопостачання і каналізації сільських поселень відповідно до вимог вітчизняних нормативних документів з будівництва повинно розглядатись комплексно. В основі проєктних рішень повинні бути прийняті інноваційні технології, які зазвичай мають знижену капіталомісткість, характеризуються більшою екологічністю й меншими енергопотребами. Вже на сьгоднішньому етапі в детальних планах сільських поселень необхідно передбачати ділянки, на яких потенційно можуть бути розміщені водозабірні свердловини, насосні станції, очисні споруди. В іншому випадку при виготовленні проєктної документації часто виникає проблема із недотриманням санітарних зон споруд, будівництва в стиснених умовах [4, с. 206–207; 5].

Отже, гігієна планування населених місць є одним із провідних розділів комунальної гігієни, в якому інтегровано низку важливих завдань містобудування та благоустрою міських і сільських поселень, що спрямовані на забезпечення якісних умов життя та охорону здоров'я населення. Планування, забудова і благоустрій нових та реконструкція існуючих населених пунктів охоплюють широкий комплекс взаємопов'язаних соціально-економічних, архітектурно-планувальних, інженерно-будівельних, екологічних та санітарно-гігієнічних питань, їхнє своєчасне та повноцінне вирішення передбачає раціональне розселення населення, організацію та функціональне зонування території поселень, достатнє інженерне опорядження і благоустрій, що зрештою має створити належне життєзабезпечення, оптимальні умови побуту, громадської і професійної діяльності та відпочинку людей.

Це потребує розроблення та наукового обґрунтування гігієнічних нормативів, запровадження будівельних регламентів та дотримання санітарних вимог під час вибору території для населених пунктів, їхньої подальшої забудови чи благоустрою. Вирішення вкрай складних питань благоустрою та інженерного опорядження міст і селищ насамперед пов'язане з організацією господарчопитного водопостачання, каналізуванням, санітарним очищенням, озелененням, культурно-побутовим та медичним обслуговуванням населення, заходами, що спрямовані на охорону навколишнього середовища, тощо. Якщо не дотримують тих чи інших гігієнічних норм і санітарних вимог до вибору території для населених місць та її організації, недостатньо враховано місцеві природно-кліматичні умови, екологічну чи епідеміологічну ситуацію та їхній можливий розвиток, мають місце відхилення від планів будівництва чи рівня благоустрою або ж затверджених термінів планування і забудови населених місць, у перспективі можливі негативні зміни умов життєдіяльності населення, погіршення стану громадського здоров'я на рівні демографічних показників та розвитку низки захворювань інфекційного й неінфекційного характеру. Саме це і визначає важливе гігієнічне та соціальне значення комплексного планування, раціональної забудови, створення належної інфраструктури та повноцінного інженерного благоустрою міських і сільських поселень.

Особливо складно вирішити зазначені завдання в умовах урбанізованих міст та промислових агломерацій, які характеризуються високою концентрацією промисловості та населення, значною кількістю транспорту, незадовільним плануванням території щодо взаєморозташування селищних та промислових зон, недостатнім рівнем благоустрою та негативним санітарним і екологічним станом. Очевидно, що питома вага впливу на умови життя та здоров'я населення різноманітних чинників навколишнього та виробничого середовища на таких територіях значна. За таких умов оздоровлення навколишнього середовища та поліпшення якості сфери проживання населення стає найважливішою гігієнічною проблемою.

Отже, забезпечення сприятливих умов життєдіяльності населення й охорона громадського здоров'я безпосередньо пов'язані з комплексним розробленням архітектурно-планувальних, інженерно-будівельних та еколого-гігієнічних заходів і здійсненням державного санітарного нагляду за плануванням, забудовою і благоустроєм міських та сільських поселень.

У зв'язку з цим, проєктування населених місць повинно спиратися на закони України та регіональні програми щодо розв'язку найважливіших соціальних, архітектурних, економічних, екологічних і гігієнічних проблем.

Серед основних законів та нормативних документів, що регламентують питання містозабудови, охорони довкілля і здоров'я населення в Україні, варто назвати такі: Кримінальний кодекс України; Господарський кодекс України; Кодекс про адміністративні правопорушення; Повітряний, Водний та Земельний кодекси України; Закони України “Про охорону навколишнього природного середовища”; “Про основи містобудування України”; “Основи законодавства України про охорону здоров'я”; “Про благоустрій населених пунктів”; “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення України”; “Про місцеве самоврядування в Україні”; “Державні будівельні норми України. Містобудування. Планування та забудова міських і сільських поселень: ДБН 360-92*”; “Державні будівельні норми України. Планування і забудова сільських поселень: ДБН Б.2.4-1-94”; “Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів (№ 173 від 19.06.1996 р.)” [3, с. 307; 5; 6].

Міські та сільські поселення слід проєктувати як елементи єдиної системи розселення України з урахуванням територіально-адміністративного поділу, соціально-економічного і природного містобудівного районування.

Будівництво або реконструкцію населених місць здійснюють на підставі регіональних планів розвитку та розміщення продуктивних сил і схем розселення, проєктів районного планування, генеральних планів міст, селищ міського типу і сільських населених пунктів, територіальних комплексних схем охорони природи та інших документів, які всебічно відображають сучасний стан і перспективу розвитку того чи того населеного пункту, промислової агломерації чи економічного регіону.

Зазвичай розвиток системи розселення має орієнтуватися на ту мережу міських і сільських поселень, що вже склалася. Сюди входять існуючі промислові агломерації та ті, що формуються. Значно рідше виникає потреба в проєктуванні нових поселень, яке передбачене у зв'язку з потребою розташування промислових підприємств, розроблення корисних копалин або ж через відселення людей з існуючих чи потенційних зон катастроф, екологічного лиха та ін.

Реконструкцію населених місць, будівництво нових міст і селищ здійснюють згідно з генеральними планами та проєктами забудови, що їх розробляють проєктні організації за участі фахівців різного профілю (архітекторів, економістів, юристів, соціологів, екологів, інженерів, гігієністів та ін.).

Головними засадами генерального плану є визначення перспектив розвитку економічної бази та розрахунок чисельності населення, планування взаємопов'язаної і комплексної структури всіх функціональних елементів, інженерного устаткування і благоустрою, озеленення території, черговості міського будівництва.

Вибору території для поселення передують поглиблене вивчення й аналіз місцевих природних і екологічних умов та епідеміологічної ситуації, порівняння техніко-економічних, архітектурно-планувальних і санітарно-гігієнічних показників місць перспективної забудови.

Обов'язковими є розроблення прогнозу розвитку міст і селищ, їхньої соціально-економічної бази, всебічне урахування містотворчих чинників, які безпосередньо зумовлюють розвиток існуючих і нових населених місць або будівництво нових міст і селищ, визначення перспективної чисельності населення. Це промислові й сільськогосподарські підприємства, об'єкти зовнішнього транспорту, склади та бази матеріально-технічного постачання, будівельно-монтажні організації, адміністративні, науково-дослідницькі та культурно-освітні заклади тощо.

Висновок. Поліпшення якості водопостачання у контексті благоустрою місць проживання населення є серйозною гігієнічною проблемою, яка вимагає врегулювання на законодавчому рівні. У зв'язку з цим, до участі у проєктних розробках нових та реконструкції існуючих населених місць варто одночасно залучати архітекторами, економістами, екологами та іншими спеціалістами, широко залучати фахівців юридичного профілю. З метою підвищення вагомості правових чинників щодо регулювання санітарно-гігієнічних вимог до водопостачання населених місць треба практикувати активну співпрацю державних структур, органів місцевого самоврядування та громадських організацій з правоохоронними органами та Національною поліцією України для ефективного здійснення правоохоронної діяльності у цьому напрямку роботи. Для гарантії екологічно безпеч-

ного середовища проживання необхідно удосконалити в цьому аспекті законодавство України, а у нормативно-правових актах передбачити посилення відповідальності за порушення державних стандартів, норм і правил у сфері санітарно-гігієнічних вимог до водопостачання у населених пунктах із врахуванням національного та міжнародного досвіду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пряхін Є. В. (2011). Благоустрій населених пунктів в Україні: правове регулювання : моногр. Львів : ЛьвДУВС. 200 с.
2. Шаблюстий В. В. (2013). Ефективність кримінально-правового забезпечення екологічної безпеки. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. Збірник наукових праць.* № 1 (65). С. 412–418. doi: 10.31733/2078-3566.
3. Щербина Є. М. (2013). Нормативно-правове регулювання адміністративної відповідальності за порушення державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. Збірник наукових праць.* № 1 (65). С. 305–311. doi: 10.31733/2078-3566.
4. Ліхтер М. П. (2016). Правове забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя у містах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. Право.* Вип. 36. Т. 1. С. 204–208.
5. Зоріна О. В. (2018). Наукові аспекти удосконалення законодавства у сфері питних вод фасованих і доочищених з пунктів розливу. *Наукові доповіді НУБІП України.* Вип. 3 (73). URL : <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/view/10806/9450> (дата звернення 05.11.2020).
6. Про благоустрій населених пунктів : Закон України від 06 вер. 2005 р. № 2807 – ІУ. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15#Text> (дата звернення 05.11.2020).
7. Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень ДБН 360-92 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0044481-92#Text> (дата звернення 07.11.2020).
8. Про затвердження Державних санітарних норм та правил “Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною” (ДСанПіН 2.2.4-171-10) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0452-10#Text> (дата звернення 07.11.2020).

REFERENCES

1. Pryakhin YE. V. (2011). *Blahoustriy naselenykh punktiv v Ukraini: pravove rehulyuvannya: monohrafiya* [Improvement of settlements in Ukraine: legal regulation: a monograph]. Lviv : LvDUVS [in Ukrainian].
2. Shablystyy V. V. (2013). *Efektivnist kryminalno-pravovoho zabezpechennya ekolohichnoyi bezpeky* [The effectiveness of criminal law enforcement of environmental security]. *Naukovyy visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. Zbirnyk naukovykh prats.* No. 1 (65). Pp. 412–418. doi : 10.31733/2078-3566 [in Ukrainian].
3. Shcherbyna Ye. M. (2013). *Normatyvno-pravove rehulyuvannya administratyvnoyi vidpovidalnosti za porushennya derzhavnykh standartiv, norm i pravyl u sferi blahoustroyu naselenykh punktiv* [Regulatory regulation of administrative liability for violation of state standards, norms and rules in the field of landscaping]. *Naukovyy visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. Zbirnyk naukovykh prats.* № 1(65). P. 305–311. doi : 10.31733/2078-3566 [in Ukrainian].
4. Likhter M. P. (2016). *Pravove zabezpechennya sanitarno-epidemichnoho blahopoluchchya umistakh* [Legal provision of sanitary and epidemiological well-being in cities]. *Naukovyy visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Ser. Pravo.* Vyp. 36. T. 1. P. 204–208. [in Ukrainian].
5. Zorina O. V. (2018). *Naukovi aspekty udoskonalennya zakonodavstva u sferi pytnykh vod fasovanykh i doochyshchennykh z punktivrozlyvu* [Scientific aspects of improving the legislation in the field of drinking water packaged and treated from bottling points] *Naukovi dopovidi NUBIP Ukrainy.* Vyp. 3(73). Retrieved from: <http://journals.nubip.edu.ua/>. (Accessed 05.11.2020).
6. **Pro blahoustriy naselenykh punktiv : Zakon Ukrainy** (2005, september 06) № 2807-ІУ [On the improvement of settlements: Law of Ukraine]. Retrieved from: : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15#Text> (Accessed 05.11.2020).
7. **Mistobuduvannya. Planuvannya i zabudova miskykh i silskykh poselen** (DBN 360-92) [Urban planning. Planning and construction of urban and rural settlements]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0044481-92#Text> (Accessed 07.11.2020).
8. **Pro zatverdzhennya Derzhavnykh sanitarnykh norm ta pravyl “Hihiyenichni vymohy do vody pytnoyi, pryznachenoyi dly aspozhyvannya lyudy noyu”**(DSanPiN 2.2.4-171-10) [On approval of the State sanitary norms and rules “Hygienic requirements for drinking water intended for human consumption”]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0452-10#Text> (Accessed 07.11.2020).

Дата надходження: 25.12.2020 р.

Roma Sybirna

Lviv Polytechnic National University,
Professor of the Department of Criminal Law and Procedure,
Institute of Law, Psychology and Innovative Education,
Professor at the Department of psychology of activity in special conditions
of Lviv State University of Internal Affairs
e-mail: roma.sybirna@gmail.com
ORSID ID: 0000-0002-5704-2004

Andrij Sybirny

Lviv National Medical University named after Danylo Halytsky,
Doctor of Biological Sciences, Professor,
Associate Professor of the Department of General Hygiene and Ecology,
Candidate of Biological Sciences, PhD, Associate Professor
e-mail: sybandrij@dr.com
ORSID ID: 0000-0001-9751-7556

Olha Zarichna

Lviv National Medical University named after Danylo Halytsky,
Researcher of the Laboratory of Sanitary Toxicology,
Research Institute of Epidemiology and Hygiene,
Candidate of Biological Sciences, PhD
e-mail: olha_zar@i.ua
ORSID ID: 0000-0003-2856-5890

**LEGISLATIVE REGULATION OF SANITARY AND HYGIENIC REQUIREMENTS
FOR WATER SUPPLY IN THE CONTEXT OF PUBLIC IMPROVEMENT OF SETTLEMENTS**

At the present stage, detailed plans of rural settlements should include areas where water intake wells, pumping stations, and treatment facilities can potentially be located. Otherwise, when preparing project documentation, there is often a problem with non-compliance with sanitary zones of buildings, construction in cramped conditions.

Ensuring favorable living conditions and public health are directly related to the comprehensive development of architectural and planning, engineering, construction and environmental and hygienic measures and the implementation of state sanitary supervision over the planning, construction and improvement of urban and rural settlements. Accordingly, the design of settlements should be based on the laws of Ukraine and regional programs to address the most important social, architectural, economic, environmental and hygienic issues.

Improving the quality of water supply in the context of landscaping is a serious hygienic problem that requires regulation at the legislative level. In connection with it, to participate in the development of new design and retrofit of settlements should be both architects, economists, ecologists and other specialists, legal experts widely attract profile. In order to increase the importance of legal factors in regulating sanitary and hygienic requirements for water supply of settlements, active cooperation of state structures, local governments and public organizations with law enforcement agencies and the National Police of Ukraine should be practiced, which will ensure effective law enforcement activities in this area.

To guarantee an environmentally safe living environment, it is necessary to improve the legislation of Ukraine in this aspect, and regulations to strengthen the responsibility for violating state standards, norms and rules in the field of sanitary and hygienic requirements for water supply and sewerage in settlements, taking into account national and international experience. .

Key words: improvement of settlements, legislative regulation, sanitary requirements, hygienic requirements, water supply, drainage.